

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2016/738
KARAR TARİHİ : 22/06/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

ŞİKAYETİN KONUSU

: Ödemesi yapılan üretimi teşvik primlerinin bir önceki mali yıl için yapıldığı ve bu açıdan ek ödemeye hak kazandığı ve Genel Müdürlüğünde görev yapmaya başladığı dönem itibariyle 2015 mali yılı için 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre üretimi teşvik primi ödenmediğinden tarafına 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ek ödemenin yapılması talep edilmektedir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ

: 16.02.2016

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza şikâyet başvurusu, 16/02/2016 tarihinde gerçek kişiler için şikâyet başvuru formu aracılığıyla yapılmış olup, 16/02/2016 tarih ve 1867 sayı ile kayıt altına alınmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci

maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiştir.

B.Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikayet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikayetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikayetin inceleme ve araştırmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A . Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Genel Müdürlüğünde/.... tarihinden beri olarak görev yapan şikayetçi, tarihinden/..... tarihine kadar Müdürlüğünde çalıştığını;,, mali yıllarına ilişkin Döner Sermaye İşletmesinin bilançosunda görülen kârın, üretimi teşvik primi olarak dağıtılması sonucunda payına düşen üretimi teşvik primlerini sırasıyla/.....,/..... ve/..... tarihlerinde aldığını; 2015 mali yılı için Genel Müdürlüğünce 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre üretimi teşvik primi ödenmeyeceği için 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ek ödemenin tarafına yapılmasını ve maruz kaldığı tüm parasal hak kayıplarının yasal faizi ile birlikte tazmin edilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Açıklamaları

4. Kurumumuzun/2016 tarihli ve sayılı bilgi ve belge talebi konulu yazıya, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının/2016 tarihli ve sayılı yazısı ile cevap verilmiş olup, söz konusu cevabi yazı ve ekli belgelerinde,

4.1. Şikayetçiye Müdürlüğünce 2013 mali yılı karından 2014 yılında 15.438.62- TL üretimi teşvik priminin tahakkuk ettirildiği ve 375 sayılı kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan hükme istinaden ilgiliye 2014 yılına ait 17/02/2015 tarihinde yine Müdürlüğünce döner sermaye üretimi teşvik primini dağıttığı tarihe kadar ek ödemenin verilmeyerek mahsuplaşma işleminin yapıldığını,

4.2. Şikayetçiye 2014 yılı karından bir yılda toplam 360 günlük çalışmaya karşılık üretimi teşvik primi olarak/2015 tarihinde ödenen 18.898.82-TL'nin mahsuplaşmasına/2015 tarihinden itibaren başlanmış olup, Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanlığının görüşü doğrultusunda ilgilinin geldiği kurum olan Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesince 2015 yılında elde edilen kardan dağıtılan üretimi teşvik priminin/2016 tarihinde sona erdiği ve takip eden ay olan Mart 2016 maaşında ek ödemenin verilmeye başlanılacağı,

4.3. Genel Müdürlüğünün/2016 tarihli ve ... sayılı yazısı hakkında Strateji Geliştirme Başkanlığının 21/01/2016 tarihli cevabi yazısında, 375 sayılı KHK'da "üretimi teşvik primi

ödenen personele, ödemenin yapıldığı tarih ile bir sonraki yılda yapılacağı tarih arasındaki dönemde birinci fıkra uyarınca kadro veya pozisyon unvanları için ödenmesi öngörülen ek ödemenin toplam net tutarı, anılan 3 üncü maddeye göre ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihten itibaren birinci fıkraya göre ödeme yapılmaya başlanır. " denildiği, bu mevzuat hükmüne göre; ek ödemedeki yapılan üretimi teşvik primi mahsup işleminin

- ödemenin yapıldığı tarihten bir sonraki yılda yapılacağı tarihe kadar,

- ek ödemenin toplam net tutarı, ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihe kadar devam edeceğini,

görüşe konu üretimi teşvik primi ödemesinin Müdürlüğünce yapıldığını,'ten ilgili Müdürlüğe atanan ..'in mahsup işleminin, söz konusu Müdürlükten üretimi teşvik primi alan tüm personel gibi,'in 2015 yılı üretimi teşvik primi dağıtımına kadar ya da ek ödemenin toplam net tutarı ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihe kadar devam etmesi gerektiği açıklamalarına yer verilmiştir.

C. Olaylar

5. Şikayetçi,/.... tarihine kadar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müdürlüğünde olarak çalışmış,/..... tarihinden beri Genel Müdürlüğünde görev yapmaya başlamıştır.

6. Merkezi Müdürlüğünde görev yaptığı dönemler için 2012, 2013, 2014 mali yıllarına ilişkin Döner Sermaye İşletmesinin bilançosunda görülen kârın, üretimi teşvik primi olarak dağıtılması sonucunda payına düşen üretimi teşvik primlerini sırasıyla/2013,/2014 ve/2015 tarihlerinde almıştır.

7. Ödemesi yapılan üretimi teşvik primlerinin bir önceki mali yıl için yapıldığı ve bu açıdan ek ödemeye hak kazandığı ve Genel Müdürlüğünde görev yapmaya başladığı dönem itibarıyla 2015 mali yılı için 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre üretimi teşvik primi ödenmediğinden tarafına 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ek ödemenin yapılması yönünde 15/01/2015 tarihinde Kurumuna başvurmuştur.

8. İlgili idare tarafından/2016 tarihli ve ... sayılı yazı ile söz konusu talep reddedilmiş olup, şikayetçi/2016 tarihinde Kurumumuza başvurmuştur.

D.Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

9. Şikayet konusunun çözümü amacıyla şikayete konu işleme ilişkin bilgi ve belgeler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından talep edilmiş, ilgili idarenin cevabi yazısına Raporun İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları ve Olaylar başlığı altındaki paragraflarda yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A . İlgili Mevzuat

10. T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler...” hükmü, **128 inci maddesinde,** “Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.” hükmü amirdir.

11. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmü düzenlenmiştir.

12. 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, “Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre almakta olan personele, (...), mali haklar kapsamında yapılan her türlü ödemeler dahil almakta oldukları toplam ödeme tutarı dikkate alınmak suretiyle aynı veya benzer kadro ve görevlerde bulunan personel arasındaki ücret dengesini sağlamak amacıyla, en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dahil), ekli (I) sayılı Cetvelde yer alan kadro ve görev unvanlarına karşılık gelen oranların uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda ek ödeme yapılır.” hükmüne, **dördüncü fıkrasında,** “Birinci fıkra kapsamına giren personelden; 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin son fıkrasında öngörülen ödemelerden yararlananlara, birinci fıkraya göre ödeme yapılmaz. Ancak üretimi teşvik primi ödenen personele, ödemenin yapıldığı tarih ile bir sonraki yılda yapılacağı tarih arasındaki dönemde birinci fıkra uyarınca kadro veya pozisyon unvanları için ödenmesi öngörülen ek ödemenin toplam net tutarı, anılan 3 üncü maddeye göre ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihten itibaren birinci fıkraya göre ödeme yapılmaya başlanır.” hükmüne yer verilmiştir.

13. 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, “Döner sermaye işletmelerinden elde edilen kârın en fazla % 80'i, Bakanlık kadro ve pozisyonlarında bulunan personelden kârın elde edilmesinde emeği geçen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve bu Kanunun 4/B maddesine tâbi personele katkıları oranında, asgari ücretin yıllık brüt tutarının iki katını aşmamak üzere, üretimi teşvik primi olarak ödenebilir. Üretimi teşvik priminin miktarı ile ödenmesine ilişkin esas ve usûller; görev yapılan birimin iş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin hizmet sınıfı, kadro unvanı ve çalışma süresi gibi kriterler dikkate alınarak, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Üretimi teşvik primi dağıtımı işletme bünyesi ile sınırlıdır.” hükmü düzenlenmiştir.

14. 31.01.2015 tarihli ve 29253 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliğinin 42 nci maddesinin birinci fıkrasının j bendinde, “375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) ve (III) sayılı cetvelde yer alan personel üretimi teşvik priminden yararlanamaz.” ifadesi yer almaktadır.

15. 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Hükümlerine İlişkin 161 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin “A) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 9 uncu Maddesi Uyarınca Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Açıklamalar bölümünün 8 numaralı kısmında,

“375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan hükme istinaden; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının üretimi teşvik priminden yararlanan personeline anılan maddenin birinci fıkrasına göre ek ödeme yapılmayacaktır. Ancak söz konusu personele, üretimi teşvik primi ödemesinin yapıldığı tarih ile bir sonraki yılda bu ödemenin yapılacağı tarih arasındaki dönemde 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı Cetvelde kadro veya pozisyon unvanları için ödenmesi öngörülen ek ödemenin toplam net tutarı, ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihten itibaren aylıklara ilişkin hükümler göz önünde bulundurulmak suretiyle ek ödeme yapılmaya başlanacaktır.

Ayrıca, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin söz konusu personel için bir önceki yıl yapılan üretimi teşvik primi ödemeleriyle kıyas suretiyle ek ödeme yapılmasını öngören ek 3 üncü maddesi 14/1/2012 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırıldığından, bu kapsamdaki personel 2012 yılında üretimi teşvik priminin ödeneceği tarihe kadar, ek 9 uncu madde uyarınca (I) sayılı Cetvelde kadro ve görev unvanları için öngörülen ek ödemedен yararlanılacaktır.

Üretimi teşvik primi ödemelerinin ayın 15'inden sonraki bir tarihte yapılması halinde peşin olarak ödenmiş olan ek ödemenin, üretimi teşvik primi ödemesinin yapıldığı tarihten sonraya isabet eden kısmı geri alınacaktır.”

açıklamalarında bulunmuş ve üretimi teşvik primi ve ek ödeme yapılmasına ilişkin örnek uygulamaya yer verilmiştir.

B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar

16. Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 7/12/2007 tarihli ve E:200/2, K:2007/1 sayılı Kararı: “...Kadro ve bunun karşılığı ödenen parayı ifade eden aylığın ve bunun bir parçasını oluşturan ek göstergenin, başka bir anlatımla memurun parasal haklarını düzenleyen kuralların, yorum yoluyla kapsamlarının genişletilmesi veya boşluklarının doldurulması mümkün değildir...”

17. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 22/05/2014 tarihli ve E:2011/793, K:2014/2221 sayılı Kararı: “...Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Görevli Personele Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmeliğin "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, ek ödemenin yapılacağı kişilerin açıkça ve tahdidi olarak sayılması ve parasal

konuları düzenleyen kuralların yorum yolu ile kapsamının genişletilmesinin mümkün olmadığı,..."

C. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

18. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde, idarece tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu değerlendirilerek şikayetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

19. Şikâyet başvurusu (3) numaralı paragrafta açıklandığı üzere, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müdürlüğünde .../.... tarihine kadar görev yaptığı dönemler için aldığı üretimi teşvik primlerinin bir önceki mali yıl için yapıldığı ve görev yapmakta olduğu Genel Müdürlüğünde 2015 yılı için üretimi teşvik primi almadığından 375 sayılı KHK'nın ek 9 uncu maddesi gereğince ek ödemeye hak kazandığı iddialarıyla tarafına ek ödeme yapılmasını talep etmektedir.

20. Anayasanın 2 nci maddesinde, Devletin temel nitelikleri arasında hukuk devleti ilkesine yer verilmiş olup, idarenin işlem tesis ederken hukuka bağlı olması ve hukuk kuralları içinde hareket etmesi hukuk devleti ilkesinin bir gereği olarak benimsenmektedir. Bu kapsamda, bir idari işlemin belli bir sebebe dayanması gerekmekte olup, idari işlemin dayanağı olan sebebin açıkça kanunlarda gösterilmiş olması durumunda, idari işlemin hukuka uygun olabilmesi için, idarenin aldığı kararın bu sebebe dayanması ve bunun da kararda açıkça gösterilmesi gerekir. İdarenin, bağlı yetkinin bulunduğu durumlarda, kanunun koyduğu sınırlar içinde kalması, sebep ve konu yönünden kanun ile belirtilen koşullara uyması gerekir.

21. Şikayete esas teşkil eden (13) numaralı paragrafta yer verilen **969 sayılı Kanunun ilgili hükmü kapsamında döner sermaye işletmelerinin ilgili mali yıl için elde edilen kârdan üretimi teşvik primi dağıtımının bir sonraki mali yılda ve bir kerede toplu olarak yapılmasının, söz konusu ödeme türünün niteliğinin bir gereği olduğu, (12) numaralı paragrafta yer verilen 375 sayılı KHK'nın ilgili hükmünün ise, aynı veya benzer kadro ve görevlerde bulunan personel arasındaki ücret dengesinin sağlanması amacıyla yürürlüğe konulduğu ve söz konusu hükümde üretimi teşvik primi için hak kazanılan mali yılın kıstas alınmadığı, mahsuplaşmayı gerektirecek şekilde üretimi teşvik primi alan kişiler için ek ödemenin yapılmasına ilişkin "ödemelerin yapıldığı tarihten bir sonraki yılda yapılacağı tarihe kadar" ve "ek ödemenin toplam net tutarı, ödenen üretimi teşvik priminin net tutarına ulaştığı tarihe kadar devam etmesi" şeklinde iki koşulun getirildiği anlaşılmaktadır. **İdarenin verdiği bilgilerin aksi iddia edilmediği gibi dosya içerisinde de aksi yönde herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanmadığından ilgili idare tarafından sunulan bilgi ve belgeler kapsamında, şikayetçinin, Merkezi Müdürlüğünde görev yaptığı dönemler için 2012, 2013, 2014 mali yıllarına ilişkin Döner Sermaye İşletmesinin bilançosunda görülen kârın, üretimi teşvik primi olarak dağıtılması sonucunda payına düşen üretimi teşvik primlerini sırasıyla 19/03/2013, 03/02/2014 ve 17/02/2015 tarihlerinde aldığı ve Döner Sermaye İşletmesince 2015 yılında elde edilen kardan dağıtılan****

üretimi teşvik priminin 24/02/2016 tarihinde sona erdiği ve takip eden ay olan Mart 2016 maaşında ek ödemenin verilmeye başlandığı tespit edilmiştir.

22. Yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, anılan mevzuat hükümleri, idarenin cevabi yazıları, yargı kararları ve tüm dosya birlikte değerlendirildiğinde; (21) nolu paragrafta açıklandığı üzere, söz konusu hukuki düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net ve anlaşılabilir nitelikte olduğu, şikâyetçinin talebi çerçevesinde yapılacak ek ödemenin 375 sayılı KHK ile amaçlanan aynı veya benzer kadro ve görevlerde bulunan personel arasındaki ücret dengesinin sağlanmasının aksine ikamesi olarak değerlendirilen ödemenin tekrardan yapılarak mükerrerliğin doğmasına neden olunacağı, bu yönüyle söz konusu talebin ilgili idare tarafından reddedilmesinde hukuka aykırılık tespit edilememiş ve başvuranın talebinin reddi gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşılmıştır.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme;

23. 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bilgi ve bulguya rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

24. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

25. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır.

26. Ayrıca, Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41 inci maddesinde geçen "iyi bir yönetim hakkı"nın uygulamada ne anlama geldiğini açıklayan ve ülkemizin de Aday Üye olduğu Avrupa Birliğinin müktesebatının bir parçası olan Avrupa Doğru İdare Davranış Yasasında iyi yönetim ilkeleri ortaya konulmuştur.

27. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; İdareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, idarenin *kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi* **ilkelerine uygun davrandığı**, ancak idarenin şikâyetçiye verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği anlaşıldığından iyi yönetim ilkelerinden *karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi* **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A . Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

28. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Karar üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

.BYargı Yolu

29. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V . KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosyanın kapsamına göre, **ŞİKAYETİN REDDİNE,**

Kararın Şikayet Başvurucusuna ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi